

București, 9 septembrie 2014

Către: Domnului Prim Ministru Victor Ponta, Guvernul Romaniei
Domnului Ministru Eugen Teodorovici, Ministerul Fondurilor Europene
Domnului Liviu Nicolae Dragnea, Viceprim-ministru, Ministrul
dezvoltării regionale și administrației publice

În atenția: Domnului Ion Moraru, Secretarul General al Guvernului
Domnului Vlad Stoica, Șeful Cancelariei Primului Ministru

Ref. FONDURI EUROPENE 2014 – 2020:
PRIORITĂȚI PRIVIND PROGRAMELE OPERATIONALE

Stimate Domnule Prim Ministru,
Stimate Domnule Viceprim-Ministru,
Stimate Domnule Ministru,

Coalitia pentru Dezvoltarea Romaniei salută aprobarea de către Comisia Europeană a Acordului de Parteneriat 2014-2020 dintre Uniunea Europeană și România și felicită Guvernul și întreaga echipă a Ministerului Fondurilor Europene pentru parcurgerea cu succes a acestei etape importante. Noul context european al cadrului legislativ cu privire la implementarea fondurilor structurale crește optimismul membrilor Coalitiei referitor la posibilitatea lansării în acest an a primelor apeluri în cadrul Programelor Operaționale.

Având în vedere buna noastră colaborare, avem convingerea că experiența și expertiza membrilor noștri poate fi utilă în continuare în vederea finalizării arhitecturii sistemului, a conturării Programelor Operaționale și dezvoltării instrumentelor de finanțare aferente. Punctam în continuare cinci elemente importante pe care le susținem cu prioritate:

1. Susținerea IMM-urilor prin creșterea alocațiilor concentrate tematice

Susținem necesitatea creșterii actualei alocări financiare pentru IMM-uri productive și prestatoare de servicii, inclusiv grupuri de IMM-uri, cu extinderea domeniilor eligibile (codurilor CAEN) pentru finanțare. Ponderea fondurilor alocate IMM-urilor a fost redusă drastic comparativ cu perioada anterioară de finanțare (de la 5,7 miliarde Euro 2007 – 2013 la estimativ 3 miliarde Euro 2014 - 2020) și cu tinta recomandată de Comisia Europeană

(http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_en.cfm), prin urmare, inițiativa privată și antreprenoriatul, în special cel autohton, vor avea de suferit direct. În plus, în lipsa unei alocări adecvate (o alocare cel puțin dublă față de actuala propunere), IMM-urile locale vor fi afectate în privința competitivității pe piața europeană, cu consecințe asupra numărului de locuri de muncă (conform Programului Operațional Regional, IMM-urile dețin estimativ 2/3 din locurile de muncă din România), viabilității pe termen mediu și lung a afacerilor respective etc.

2. Transparența și eficiența în închiderea actualei perioade de programare

Experiența relativ recentă a corecțiilor financiare a adus un element nou de presiune și a fost o sursă de descurajare a potențialilor beneficiari în ultimii ani. Analiza fenomenului la nivel național ne conduce inclusiv către cauze sistemice care pot fi corectate prin măsuri de consolidare a capacității administrative, în primul rând pentru instituțiile care fac parte din sistemul de management și control al fondurilor structurale și de investiții. Programe naționale de training și consolidare a capacității administrative în domenii care s-au dovedit problematice, precum cel al achizițiilor publice, cuplate cu o mai mare claritate și predictibilitate legislativă pot oferi soluții adecvate. De asemenea, orientarea instituțiilor cu responsabilități de control către abordări bazate pe managementul riscului poate contribui la coerența funcționării sistemului.

Sustinem nevoia de transparență, de concurență deschisă prin diversificarea categoriilor de aplicanți (publici la nivel central și local, precum și privați, ONG-uri) și de performanță/impact sistemic ale proiectelor declanșate pe final de perioadă, astfel încât riscul de dezangajare să fie evitat, iar finalitatea economico-socială a absorbției fondurilor europene să fie atinsă în mod sustenabil.

3. Rolul instituțiilor financiare, atragerea capitalului privat și folosirea cu succes a instrumentelor financiare

Reiterăm discuțiile cu reprezentanții Ministerului Fondurilor Europene privind posibilele roluri ale instituțiilor financiare bancare în cadrul mecanismelor financiare aplicabile programelor operaționale în cadrul noii perioade de programare, inclusiv pentru noile instrumente financiare care să asigure, prin combinarea de surse, accesibilitatea cât mai multor potențiali beneficiari la granturile europene.

Implicarea **instituțiilor financiare bancare** în mecanismul de implementare a fondurilor europene prin diverse forme de validare a bancabilității proiectelor, prin administrarea unor scheme de grant sau a unor instrumente financiare (de ex. scheme combinate de tip revolving grant-credit, garanții de portofoliu, scheme de împărțire a riscului) poate conduce la creșterea vitezei și gradului de contractare și absorbție a fondurilor europene nerambursabile.

O alta solutie ar fi delegarea catre o banca/mai multe a rolurilor OI-urilor si AM-urilor (evaluare proiecte, semnare contracte, aprobare si efectuare plati, asigurare flux financiar, dar si de verificare si validare a cererilor de rambursare, aprobarea a actelor aditionale, ridicarea clauzelor suspensive, etc).

De asemenea, având în vedere sursele de finanțare (UE, buget de stat, buget local) reduce comparativ cu nevoile existente, în completarea sprijinului din partea sectorului financiar bancar, subliniem necesitatea îmbunătățirii legislației pentru **atragera capitalului privat pentru co-finanțarea, respectiv multiplicarea efectului (*leverage effect*) fondurilor europene destinate proiectelor de infrastructura în sectorul public** (ex: ESCO pentru obiectivul eficiență energetică; întreținerea drumurilor pe bază de contracte de performanță; etc.).

Având în vedere faptul că aceste roluri și instrumente financiare nu sunt definitivate încă pentru actuala perioada de programare, ne exprimam deschiderea pentru detalierea opțiunilor posibile pentru a raspunde cat mai eficient solicitarilor mediului de afaceri. Considerăm util ca acest proces să fie o prioritate pentru perioada de programare 2014-2020.

4. Prioritizarea și integrarea strategică trans-sectorială

Apreciem că actualul cadru nu reflectă într-o măsură suficientă **integrarea trans-sectorială** atât de necesară pentru a conferi sustenabilitate măsurilor de sprijinire a economiei naționale și de a determina efecte sinergice în implementare. Nu mai trebuie menționate numeroasele proiecte aprobate spre a fi finanțate din fonduri structurale care s-au dovedit nebankabile sau cazurile de proiecte finanțate a căror nesustenabilitate este deja evidentă. Dorim să subliniem pe această cale că **sincronizarea inter-ministerială** în privința identificării priorităților naționale strategice este mai importantă acum decât oricând, măsura în care aceasta se va realiza fiind determinantă pentru succesul utilizării fondurilor structurale în noua perioadă de programare. In acest context, consideram importanta detalierea alocarilor de fonduri pe linii intra-programe, in functie de repere aliniate strategic si, nu in ultimul rand, asigurarea accesului direct al furnizorilor/contractorilor la proiecte. Astfel, am aprecia in mod deosebit participarea la consultari dedicate pe fiecare program, cu accent pe modalitati transparente de cheltuire a fondurilor europene, solutii realiste de finantare (POIM, sanatate - cele 3 spitale regionale, eficienta energetica a cladirilor publice si iluminatul public – model ESCO si Energy Performance Contract etc.) si eficienta institutionala.

5. Modernizarea regimului achizițiilor publice

Cunoscând faptul că Ministerul Fondurilor Europene este implicat activ și în materia achizițiilor publice, reamintim necesitatea modernizării legislației privind achizițiile publice conform noilor directive europene (*Directiva privind achizițiile publice - denumită "clasică"*,

Directiva privind sectorul utilităților publice și Directiva privind contractele de concesiune). cu promovarea principiului “**best value for money**” și a soluțiilor inovative, în defavoarea criteriului de atribuire “prețul cel mai scăzut”. Considerăm imperios necesara și sincronizarea procedurilor uzitate de Autoritățile de Management, inclusiv actualizarea grilelor de evaluare și perfecționarea funcționarilor în privința verificărilor de legalitate în domeniul achizițiilor publice. În același timp este necesar să fie implementate acțiuni de conștientizare de către membrii comisiilor de achiziție din cadrul instituțiilor publice - beneficiare ale proiectelor cu finanțare europeană, inclusiv în privința răspunderii individuale, nu numai instituționale, în cazul efectuării achizițiilor publice fără respectarea prevederilor legale sau fără să aibă ca prioritate aplicarea principiului „best value for money”.

Reiterăm în acest sens disponibilitatea noastră de a sprijini prin dialog și expertiză demersurile autorităților privind programarea și implementarea finanțărilor europene.

Pentru discutarea și detalierea suplimentară a punctelor prezentate mai sus vă solicităm stabilirea unei întâlniri cât de curând permite agenda dumneavoastră. Vă stăm la dispoziție pentru detaliile logistice prin secretariatul nostru, Radu Burnete, radu.burnete@fic.ro.

Cu deosebită considerație,

Daniela Nemoianu
Președinte Comitet Fonduri Europene

Coalitia pentru Dezvoltarea Romaniei

